

Virtuoos en flitsend pianospel van Hugo van Neck. Datum 23 februari, gehoord Zaltbommel, De Poortერი. Uitvoerende Hugo van Neck, pianist met werken van Chopin, Scarlatti, Rachmaninov en Schumann.

Door Ad van Grinsven

Met bewondering en verbazing heeft het publiek gistermiddag de flitsende pianistiek en de ongehoofde vaardigheid van pianist Hugo van Neck meer ondergaan dan beluisterd. Het was bijna een volmaakte combinatie van atletiek en esthetica. Zijn de études van Chopin technische oefeningen om gevoelens uit te drukken of is het omgekeerd, alsof gevoelens uitgedrukt worden met het doel ledematen, vingers en natuurlijk ook de geest te sterken. De bezoeker mag hier zelf zijn keuze maken.

Het was in ieder geval een onderneming, die de pianist met succes volvoerde. Bij Rachmaninov

Pianist van Neck paart atletiek aan esthetica

wordt men getroffen door een bijzonder grandioze opvatting van het pianospel en een sterk mentale concentratie. Met macabere vasthoudendheid beukt de melodie meedogenloos in fortissimo-passagewerk. Naast dit monumentale totaalbeeld, het zorgvuldig afgewerkte detail in de arabesken van Schumann. Met voortvarendheid paart zeggingskracht en uitdrukingsvermogen zich aan technische bekwaamheid.

Dan is het klassieke gedeelte voorbij. De jazz-improvisaties kunnen beginnen. Hugo van Neck staat rustig op en gaat een roertje halen want „dat hoort er

bij”, zegt hij. De rook kringelt omhoog. Eenvoudige jazz-melodietjes worden de speelbasis voor een bonte mengeling van boogie-woogie, blues, ragtime, dixieland en swing. Een onnavolgbaar geraffineerd samenspel van linkerhand met bassen en accoorden en rechterhand met melodie en improvisatie, die Hugo van Neck even gemakkelijk in omgekeerde volgorde hanteert.

Als de linkervoet de maten begint mee te trappen kun je er van verzekerd zijn, dat het tempo onwaarschijnlijk hoog wordt opgevoerd. Komische, alternatieve, ironische en vervreemde speeltranten komen aan de orde. De relatie met het jazzgebeuren blijft. De muziek wordt visueel zonder dat er iets te zien is, maar er gebeurt iets ondefinieerbaars. Hugo van Neck is een spelman van het oeroude talentvolle begenadigde type. Hij manifesteert de muziek.

Tips vom „Boulevard“

Aus dem Ärmel geschüttelt

Nach jedem Stück steht er auf, dreht sich unsicher nach allen Seiten um – immer mit einer Hand am Flügel – und dankt seinen Zuhörern mit scheuen Verbeugungen. Dann setzt er sich wieder auf den Klappstuhl am Flügel, trinkt einen Schluck Bier, zündet sich fahrig eine neue Zigarette an – und schickt einen erwartungsvollen Blick ins Publikum. Schließlich erhebt sich ein Zuhörer, schlägt kurz eine Melodie an und flüstert dem Künstler den Titel ins Ohr. Und Hugo van Neck legt los, mit ungläublichen Improvisationen.

In der Musikszene hatte es sich rasch herumgesprochen, daß auf dem „Boulevard of Broken Dreams“ am Theater ein erstklassiger Pianist zu hören sei. An Stelle von Polo de Haas war kurzfristig Hugo van Neck eingesprungen. Ein heißer Tip, wie sich tatsächlich bewahrheitet hat.

Nach Werken von Bach, Chopin und Scarlatti glänzt der Holländer mit seiner Improvisation über die Deutsche Nationalhymne: im Stile von Liszt, Chopin und Beethoven. Ebenso exzellent „seine“ Mondscheinsonate, die er in „Night and Day“ abgleiten läßt, sie jedoch nicht (wie Victor Borge) abbricht, sondern im virtuoseren Jazzstil ausimprovisiert. Nach einer Stunde verabschiedet sich Hugo van Neck und taucht unauffällig wieder im Dunkel unter.

Chopin, Rachmaninov en ook Hugo van Neck

Pianomuziek van Chopin, Brahms, Rachmaninov en improvisaties door Hugo van Neck in Aziëfabriek.

Door Hein Zomerdijk

In de voormalige Aziëfabriek speelde Hugo van Neck tijdens het oudejaarslunchpauzeconcert te midden van vriendelijk-naturalistische aquarellen. Die entourage paste wel bij iemand die zijn ongetwijfeld zeer sterke muzikale dispositie gericht houdt op de mooie dingen van weleer. Bij dit alles trad bewonderaar Hans Straatman als protagonist of spreekstalmeester voor Hugo van Neck in het krijt.

Chopin en Rachmaninov zijn zonder enig voorbehoud Van Neck's lievelingscomponisten.

Brahms mocht zich daar met twee Capriccio's voorzichtig bij aansluiten. Hij kreeg overigens het meeste respect van de pianist toebedeeld. Want zoals een bezoeker het na afloop (overigens voor tweemaal uitleg vatbaar) uitdrukte: het was weer eens Hugo van Neck.

Dat sloeg zeker op de twee van grote slagvaardigheid getuigende en met virtuositeit en pathetiek geladen improvisaties die behalve het uitzonderlijke talent op dit gebied de favorieten van de pianist ondubbelzinnig etaleerden. Voorts ontdekt Hugo van Neck in zijn favoriete Chopin en Rachmaninov met overdreven of eigenzinnige accenten en vermeende tegenstemmen van alles dat de componist misschien zelf niet eens vermoedde. Bijzaken worden dan quasi hoofdmomenten. Aldus ondergaan Chopin's Fantaisie Impromptu, Mazurka's en Etudes en Rachmaninov's Preludes in zekere zin een zekere metamorfose. Maar van de andere kant is de improvisatie bij Hugo van Neck bijwijlen een onstuimige opvaart naar de pianistieke toppen van het gemoed en een vurig pleidooi voor de bovenal door hem bewonderde Rachmaninov.

Mag dan de precieze notentekst van de componist wel eens uit het oog verloren raken, met zijn spontane musiceertrant en bewonderenswaardige predispositie voor de piano weet Hugo van Neck velen te boeien.